Ceza Bölümü 2002/11 E. , 2002/8 K.

- ASKERI VE ADLI MAHKEMELERE TABI KIŞILERIN, MÜŞTEREKEN SUÇ IŞLEMELERI HALINDE,
  - ASKERİ MAHKEMELER KURULUŞU VE YARGILAMA USULÜ KANUNU (353) Madde 12

"İçtihat Metni"

Davacı : K.H.

Yakınan : A.O.A.

Sanıklar : 1-H.K.

2-Z.A.

3-A.Ş.

4-A.İ.K.

O L A Y : İzmir/Uzunada 5. Deniz Uçaksavar Tabur Komutanlığı emrinde görevli sanıklar Top. Er H.K., Top. Onb. Z. A., Top. Onb. A. Ş., Telsiz Er A.İ.K.'nın, 15.8.1999 günü, Urla İlçesi, çeşmealtı mevkiinde bulundukları sırada, yakınan A.O.A. ve kız arkadaşı A.T.'ye hitaben, "ikinizde birbirinizden güzelsiniz, keçi sakallı" demek suretiyle sözle sarkıntılıkta bulundukları ve yakınanı yaraladıkları ileri sürülerek, eylemlerine uyan Türk Ceza Kanunu'nun 421/1, 456/4. maddeleri uyarınca cezalandırılmaları istemiyle Urla Cumhuriyet Başsavcılığı'nın 6.12.1999 gün ve E:1999/412, K:1999/178 sayılı iddianamesiyle kamu davası açılmıştır.

URLA SULH CEZA MAHKEMESİ: 8.12.1999 gün ve E:1999/551, K:1999/555 sayıyla; asker kişi sanıkların yüklenen askeri suç nedeniyle ve suçlar arasında bağlılık bulunduğundan, askeri yargı yerinde yargılanmaları gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, temyiz edilmeyen karar kesinleşerek, dava dosyası, Güney Deniz Saha Komutanlığı Askeri Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

GÜNEY DENİZ SAHA KOMUTANLIĞI ASKERİ MAHKEMESİ: 18.7.2000 gün ve E:2000/652, K:2000/483 sayıyla; 26.5.2000 tarihinde yürürlüğe giren 26.3.2000 gün ve 24001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4551 sayılı Yasa'nın 38. maddesi ile 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun 152. maddesi yürürlükten kaldırıldığından, sanıklara yüklenen suçun, askeri suç olma niteliği ortadan kalkmış olup, asker kişiye karşı, askeri mahalde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işlendiğinin de ileri sürülmediği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, kararın temyiz edilmeyerek kesinleşmesi üzerine, dava dosyası, Güney Deniz Saha Komutanlığı Askeri Savcılığı'nca, Mahkememize gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE: Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümünün, Samia AKBULUT'un Başkanlığında, Üyeler; Cengiz ERDOĞAN, Ahmet Şükrü DAĞLI, Keskin KAYLAN, Necmettin ÖZKAN, Recep SÖZEN, Tamer KORKMAZ' ın katılımlarıyla yapılan 25.3.2002 günlü toplantısında, Raportör-Hakim G. Fatma BÜYÜKEREN' in, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Mustafa EKİNCİ ile Askeri Yargıtay Başsavcı Yardımcısı Mehmet ALP'in, davanın çözümünün adli yargının görev alanına girdiğine ilişkin yazılı ve sözlü açıklamaları dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

USULE İLİŞKİN İNCELEME :

Yapılan incelemede, usule ilişkin işlemlerde 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş Ve İşleyişi Hakkında Kanun'da belirtilen süre ve biçim yönünden bir eksiklik görülmemiştir. Adli ve askeri yargı yerleri arasında Yasa'nın 14. maddesinde öngörüldüğü biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur. Esasa ilişkin inceleme yapılmasına oybirliği ile karar verilmiştir.

ESASA İLİŞKİN İNCELEME:

353 Sayılı Askeri Mahkemeler Kuruluşu Ve Yargılama Usulü Kanunu'nun "Askeri Mahkemelerin Görevleri" başlığı altında düzenlenen İkinci Bölümünde yer alan "Genel Görev" başlıklı 9. maddesinde; "Askeri Mahkemeler Kanunlarda aksi yazılı olmadıkça asker kişilerin askeri olan suçları ile bunların asker kişiler aleyhine veya askeri mahallerde yahut askerlik hizmet ve görevleri ile ilgili olarak işledikleri suçlara ait davalara bakmakla görevlidirler" denilmektedir.

"Askeri suç" ise, öğretide ve uygulamada;

a) Unsurları ve cezalarının tamamı Askeri Ceza Kanunu'nda yazılı olan, başka bir anlatımla, Askeri Ceza Kanunu dışında hiçbir ceza yasası ile cezalandırılmayan suçlar,

b) Unsurları kısmen Askeri Ceza Kanunu'nda, kısmen diğer ceza yasalarında gösterilen suçlar,

c) Türk Ceza Kanunu'na atıf suretiyle askeri suç haline dönüştürülen suçlar, olmak üzere üç grupta mütalâa edilmektedir.

Olumsuz görev uyuşmazlığına konu kamu davasında görevsizlik kararı veren adli yargı yerince, sanıkların yüklenen suçu işledikleri ileri sürülen günde asker kişi olmaları ve yüklenen suçun da "askeri suç" olduğu gerekçesine yer verilmiş ise de, 26.5.2000 tarihinde yürürlüğe giren 26.3.2000 gün ve 24001 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 4551 sayılı Yasa'nın 38. maddesi ile 1632 sayılı Askeri Ceza Kanunu'nun, 152. maddesi yürürlükten kaldırılmış olduğundan sanığa yüklenen "sarkıntılık" suçunun "askeri suç" niteliği ortadan kalkmıştır. Unsurları ve cezalarıyla Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen "etkili eylem" suçunun da askeri suç olmadığı açıktır.

353 sayılı Yasa'nın "Müşterek Suçlar" başlığı altında düzenlenen 12. maddesinde: "askeri mahkemelere ve adliye mahkemelerine tabi kişiler tarafından bir suçun müştereken işlenmesi halinde eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı bir suç ise sanıkların yargılanmaları askeri mahkemelere; eğer suç Askeri Ceza Kanununda yazılı olmayan bir suç ise adliye mahkemelerine aittir" denmek suretiyle askeri olan suçlar ile askeri olmayan suçlara göre görevli yargı yeri belirlenmektedir.

Bu durumda, yüklenen eylemler "askeri suç" kapsamında bulunmadığından 353 sayılı Yasa'nın 12. maddesi hükmü uyarınca sanıkları yargılama görevi adli yargı yerine aittir.

Açıklanan nedenlerle, davanın adli yargı yerinde görülmesi ve Urla Sulh Ceza Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması gerekmektedir.

SONUÇ : Davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğuna, bu nedenle Urla Sulh Ceza Mahkemesi'nin 8.12.1999 günlü, E:1999/551, K:1999/555 sayılı görevsizlik KARARININ kaldırılmasına,25.3.2002 günü KESİN OLARAK OYBİRLİĞİ ile karar verildi.